

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

วันที่รับบทความ: 27 พฤษภาคม 2565

วันแก้ไขบทความ: 29 พฤศจิกายน 2565

วันที่ตอบรับบทความ: 6 ธันวาคม 2565

ณัฐพงษ์ บัวเพ็ญ¹ อำนวย ทองโปร่ง²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ปีการศึกษา 2564 จำนวน 220 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรง (IOC) เท่ากับ 0.8-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.974 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

ผลการวิจัย พบว่า (1) ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษามีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ (3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น; บทบาทผู้บริหาร; โรงเรียนคุณธรรม

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

282 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240 ประเทศไทย, อีเมล: 6312470021@rumail.ru.ac.th

²รองศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

282 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240 ประเทศไทย, อีเมล: amnuaythongprong@gmail.com

Teachers' Opinions Concerning the Role of Administrators in Moral School Development Under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office

Received:	May 27, 2022
Revised:	November 29, 2022
Accepted:	December 6, 2022

Nattapong Boupen¹ Amnuay Thongprong²

Abstract

The purpose of this research was to study and compare teachers' opinions about the role of administrators in the development of moral schools under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office classified by educational level, operational experiences and school size. The sample group was 220 teachers teaching in schools under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office, academic year 2021 selecting by a simple random sampling method. The 5-level estimation scale questionnaire had the accuracy (IOC) of 0.8-1.00 and the confidence (Reliability) from calculation by Cronbach's alpha coefficient was at 0.974. The statistics used in the data analysis were frequency percent, mean ($\bar{X}$) standard deviation (*SD*). T-test (t-test). One-way Analysis of Variance.

The research results were as follows; (1) The teachers' opinions on the role of administrators in the development of moral schools under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office both in overall and in each aspect were at a high level. (2) The results of the comparison of teachers' opinions on the role of administrators in moral school development under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office revealed that teachers with educational levels were of no different opinions of teachers regarding the role of administrators in moral school development under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office both in overall and in each aspect. (3) Comparative results of teachers' opinions about the role of administrators in moral school development under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office found that teachers with different working experiences and school sizes had no different opinions about the role of administrators in moral school development under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office both in overall and in each aspect.

Keywords: Comments; Executive Roles; Moral School

Type of Article: Research Article

¹Student, Master of Education Program in Educational Administration, Ramkhamhaeng University

2086 Ramkhamhaeng Road, Huamark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand, E-mail: 6312470021@rumail.ru.ac.th

²Assoc. Prof., Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

2086 Ramkhamhaeng Road, Huamark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand, E-mail: amnuaythongprong@gmail.com

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 มาตราที่ 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามมาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นตามสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับการศึกษา มาตรา 24(4) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ซึ่งความสำคัญของการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการพัฒนาคนของประเทศ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีคุณธรรมจริยธรรม รักความเป็นไทยและมีความสามารถก้าวไกลในระดับสากล การศึกษาเรียนรู้อย่างบูรณาการระหว่างชีวิต ความเป็นจริง และวิชาการเข้าไปด้วยทั้งหมด ระวังความเสี่ยงและความเป็นไปของคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์เกิดจากสภาพการทางสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุ เทคโนโลยีและการสื่อสารตามกระแสสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ทำให้วิถีชีวิตค่านิยมของนักเรียนเปลี่ยนไป ได้ดำเนินงานตามนโยบายภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม เพื่อให้เยาวชนทุกคน มีความรู้ความสามารถ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

รูปแบบของโรงเรียนคุณธรรมนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้จริงโดยหลักการของโรงเรียนคุณธรรมสามารถนำไปใช้ได้กับโรงเรียนในทุกศาสนา ไม่ผูกขาดกับศาสนาใดศาสนาหนึ่ง เปรียบเสมือนเป็นคุณธรรมสากล ตามศาสตร์พระราชาสถาบันและสนองพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และพระประสงค์ของรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะต้องฝึกภาวะผู้นำให้แก่ นักเรียนเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนขึ้น เพื่อเป็นส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนทุกคนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เพิ่มมากขึ้น และมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลง ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้แนวคิดทฤษฎีและแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันตลอดไป ตลอดจนผลที่เกิดจากการดำเนินงานดังกล่าว โดยนำมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกจำแนกตามระดับการศึกษา ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยเพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก 4 ด้าน

1. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

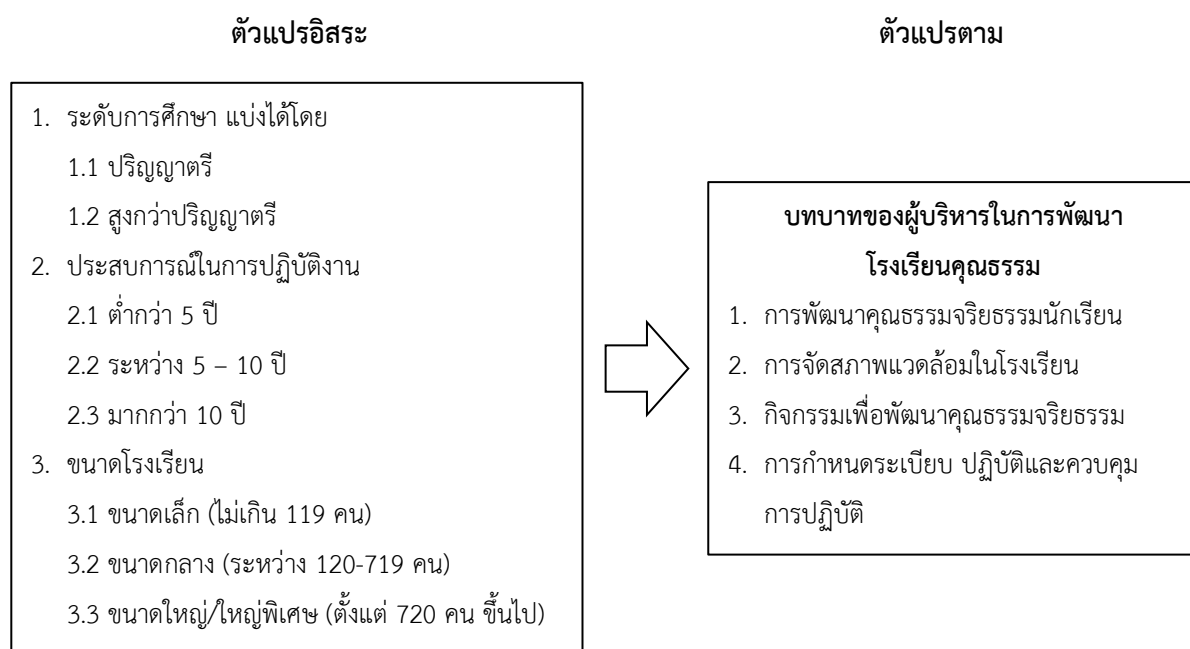
2. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
3. กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
4. การกำหนดระเบียบ ปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติ

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. นำผลการวิจัยไปปรับเปลี่ยนบทบาทและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน
2. นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก
3. เป็นแนวทางโรงเรียนคุณธรรมแก่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ได้สังเคราะห์แนวคิดที่สอดคล้องเพื่อนำมาจัดทำกรอบแนวคิดการศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 96 โรงเรียน จำนวน 550 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 96 โรงเรียน จำนวน 220 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) และกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1. นำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการค่าหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และหาจำแนกรายข้อด้วยวิธีการ (Try Out) มีค่าอยู่ระหว่าง .80-1.00
2. วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .974

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มอบให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เพื่ออนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งเอกสารขออนุญาตดำเนินการเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์ และ E-Mail และขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบออนไลน์ จำนวน 220 ฉบับ ผ่านทาง Google Form ระหว่างวันที่ 15-20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564
3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามออนไลน์ที่ได้รับคืนทั้งหมด 220 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษา สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test)
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน โดยใช้การ

วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบว่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก โดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	4.14	0.55	มาก
2. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	4.14	0.60	มาก
3. กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	4.15	0.59	มาก
4. การกำหนดระเบียบ ปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติ	4.25	0.66	มาก
รวม	4.17	0.60	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การกำหนดระเบียบ ปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติ ($\bar{X}$ = 4.25) รองลงมา คือ กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X}$ = 4.15) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน คือ ($\bar{X}$ = 4.14)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก

ตาราง 2

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	ระดับการศึกษา				t	P
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n = 166)		(n = 54)			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	4.15	.40	4.11	.43	.51	.61
2. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	4.15	.40	4.12	.46	.38	.70
3. กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	4.15	.38	4.13	.44	.29	.77

ตาราง 2 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	ระดับการศึกษา				t	P
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n = 166)		(n = 54)			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
4. การกำหนดระเบียบ ปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติ	4.28	.56	4.16	.63	1.40	.16
รวม	4.18	.39	4.13	.44	.80	.43

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน			F	P
	5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี		
	($\bar{X}$)	($\bar{X}$)	($\bar{X}$)		
1. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	4.12	4.13	4.15	.05	0.95
2. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	4.13	4.14	4.16	.04	0.96
3. กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	4.15	4.16	4.14	.02	0.98
4. การกำหนดระเบียบ ปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติ	4.28	4.28	4.20	.38	0.78
รวม	4.18	4.18	4.15	.08	0.95

จากตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามขนาดโรงเรียนในภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	ขนาดโรงเรียน			F	P
	เล็ก ($\bar{X}$)	กลาง ($\bar{X}$)	ใหญ่/ใหญ่พิเศษ ($\bar{X}$)		
1. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	4.15	4.13	4.13	.08	0.92
2. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	4.14	4.16	4.13	.07	0.93
3. กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	4.15	4.16	4.14	.10	0.91
4. การกำหนดระเบียบ ปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติ	4.28	4.28	4.20	.42	0.66
รวม	4.19	4.16	4.16	.12	0.89

จากตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ครูที่มีปฏิบัติงานในขนาดโรงเรียนต่างกัน มีการรับรู้ต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การกำหนดระเบียบ ปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติ รองลงมา คือ กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และสามารถวิเคราะห์ตามด้าน ดังนี้

1.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารใส่ใจในเรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เนื่องจากคุณธรรมจริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งในการการริเริ่มสร้างสรรค์และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับยุคสมัยและบังเกิดคุณประโยชน์กับชีวิต และสร้างความดีงามที่เป็นข้อพึงปฏิบัติตลอดจนการดำเนินชีวิตที่ดีงามหรือ ถูกต้องกับเกณฑ์สังคมแก่นักเรียน การพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เป็นภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบให้ประสบความสำเร็จ จึงเป็นการเสริมสร้างและปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมที่ยั่งยืน มีการกำหนดและเน้นการปลูกฝัง พัฒนาและสร้างเสริมคุณธรรมหลักที่เป็นคุณธรรมพื้นฐานในการพัฒนาไปสู่คุณธรรมอื่น ๆ เช่น ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความพอเพียง ความกตัญญูกตเวที และความมีจิตอาสา อย่างเข้มแข็ง จริงจัง และต่อเนื่องผลจากการพัฒนาประเทศ ระบบสังคมที่เคยดีงามของไทยได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจเป็นการพัฒนาทางด้านวัตถุมากกว่าพัฒนาสังคมในด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านจิตใจจึงทำให้เกิดปัญหาความย่อหย่อนของคุณธรรม จริยธรรม มีการประพฤติปฏิบัติที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่า

ส่วนรวม การขาดคุณธรรมจริยธรรม ทำให้เกิดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหายาเสพติด และปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย หากปล่อยไว้จะเป็นผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศด้วย การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของคนไทยในสังคมให้เป็นคนดีจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น เพราะคนในสังคมต่างเรียกร้องในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมไทยแม้เป็นเรื่องที่มีความยากเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อน และมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมากมาย ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พิจารณาถึงความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการในเรื่องการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการกำหนดความสงบสุขของสังคมไทยพบว่า สังคมใดมีผู้เพียบพร้อม ด้วยคุณธรรมจริยธรรม สังคมนั้นจะมีแต่ความสงบสุข ในขณะเดียวกัน หากคนในสังคมใดมีความบกพร่องด้านจิตใจ ขาดคุณธรรมและจริยธรรม แม้สังคมนั้นจะมีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ก็หาความสงบสุขได้ยาก สรุปภาพรวมของปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นกับคนในชาติทุกกลุ่มเป้าหมาย นับวันจะรุนแรงและทวีคูณมากขึ้นที่มีผลกระทบต่อประเทศและสังคมไทยโดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสมุห์ประสิทธิ์ ปัสสโก (แสนดวง) (2560) ได้ศึกษาเรื่อง “การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2” พบว่า การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.2 การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อันเนื่องมาจากการมีคุณธรรม และจริยธรรมที่ดีมาสู่การปฏิบัติในวิถีการดำเนินชีวิตประจำวัน ร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการที่ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศดังกล่าว ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนแต่ละบุคคลให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนแล้วดำเนินกิจกรรมด้วยความเป็นกันเอง ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ช่วยกันคิด ช่วยกันทำระหว่างผู้สอนและผู้เรียน สภาพแวดล้อมเช่นนี้จะทำให้ ทุกคนมีความสุขมีความมั่นใจ และตระหนักในคุณค่าของตนเอง โรงเรียนทุกแห่งย่อมปรารถนาให้นักเรียนของตนมีความสุขทั้งอยู่ที่บ้านและที่โรงเรียน จึงเป็นการสมควรที่โรงเรียนจะต้องพยายามจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียน เพื่อประโยชน์และความสุขของนักเรียน ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาษอน ประภา (2562) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 สู่การพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.” จากการวิจัยพบว่า ด้านความพร้อมของทรัพยากร ผลปรากฏว่าในภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมาก

1.3 กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อันเนื่องมาจากการมีพัฒนาการนักเรียน ให้มีทักษะในการคิด การแก้ปัญหา การให้เหตุผล และความคิดสร้างสรรค์ มุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในทุกกระบวนการของการทำกิจกรรมส่งเสริมทักษะวิชาการ และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมที่พัฒนากระบวนการคิดเชิงระบบ ใช้โครงงานคุณธรรมเป็นเครื่องมือ ในการเรียนรู้ความดีงามจากการลงมือปฏิบัติจริง และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของด้วยความภาคภูมิใจ ให้นักเรียนตระหนัก เห็นคุณค่า และมีจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารของโรงเรียน ตระหนักว่าการขับเคลื่อนการสร้างเสริม และพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม นักเรียนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต้องมีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ เด็กรู้จักจัดระเบียบชีวิตและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ที่พร้อมจะรับการพัฒนา เด็กมีแรงจูงใจที่ถูกต้อง การใฝ่รู้ และใฝ่สร้างสรรค์ และเชื่อว่าการที่มนุษย์จะพัฒนาชีวิตไปได้ จะต้องมีความมุ่งมั่น คือ ความปรารถนาที่

ไผ่ติ เด็กได้รับกำลังใจ กิจกรรมที่จัดในค่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสมุห์ ประสิทธิ์ปสิทธิโก (แสนด้วง) (2560) ได้ศึกษาเรื่อง “การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2” จากการวิจัยพบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมการเรียนรู้ กิจกรรมนิเทศธรรมประพาดิตนอยู่ในกรอบกฎหมาย จาริต ประเพณีและพระธรรมวินัย รวมทั้งนำมาปรับใช้ใน สถานศึกษา ด้านความกตัญญูสถานศึกษาควรรายงานการประเมินตนเองและรายงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเป็นความจริง และทุกขั้นตอนยึดหลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ ควรมีการปรับปรุงกลไกการทำงานร่วมกัน

1.4 การกำหนดระเบียบ ปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติ พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของ ผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อันเนื่องมาจาก การบริหารจัดการของผู้บริหารนั้น มีการกำหนดระเบียบ ปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติด้วยกระบวนการทำงาน การวางแผนงาน การกำกับ ติดตาม ประเมินผลและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายเป็นหลักในการบริหารจัดการ ผู้บริหารเป็นผู้นำในการสร้างความเข้มแข็ง ให้กับ ครู บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน ให้มีภูมิคุ้มกันทางสังคมในยุคปัจจุบัน การ กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติ และตัวชี้วัดเพื่อการประเมินผล ซึ่งโรงเรียนควร พิจารณาแนวทาง การบูรณาการงาน โครงการ โครงการงาน กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดทำขึ้นภายใต้แผนงานต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการ ด้านวินัย ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น มาบริหารจัดการภายใต้ เป้าหมายเดียวกันของโรงเรียนเพื่อประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพร สงศรี (2561) ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายบ้านโป่งที่ 3” พบว่า การ วางแผนงานคุณธรรม สร้างกลไกการลงมือปฏิบัติงาน กำหนดการติดตามนิเทศงาน และการประเมินผลการ ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ ชื่นใจจิตต์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหาร โครงการโรงเรียนคุณธรรมในอำเภอเมืองจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18” จาก การวิจัยพบว่า การบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรมในอำเภอเมืองจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัด สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ ขนาดโรงเรียน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนา โรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากครูที่มีการศึกษาที่สูงกว่าไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาของผู้บริหารในการบริหารคุณธรรม เพราะการศึกษาไม่ได้เป็นปัจจัยทำให้ครูมีความรู้เข้าใจในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม หรืออาจเป็นเพราะความเชื่อใจ ในผู้บริหารในการบริหารงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสสัยมัยห์ อิศาเฮาะ และศิลป์ชัย สุวรรณมณี (2562) ได้ ศึกษาเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้” จากการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกันไม่เป็นผลทำให้ความคิดเห็นไม่ แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารใน การพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่

แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากผู้ประกอบวิชาชีพครู จำเป็นต้องพัฒนาตนเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องโดยมีทักษะการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ การสร้างบรรยากาศให้เกิดความรู้สึก หรือทัศนคติทางบวกในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงตนเองและการปรับปรุงตนเอง โดยแสวงหาการสนับสนุนจากบุคคลในอาชีพเดียวกัน จุดเริ่มต้นของการพัฒนาตนของผู้ประกอบวิชาชีพครู คือ การประเมินความสามารถของตนเอง เพื่อนำไปสู่การวางแผนการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งนี้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะมุ่งให้เกิดความสำเร็จในทุกขั้นตอนของการพัฒนาตน ซึ่งได้แก่ วัฒนธรรมการสนับสนุน บริบทของสถานศึกษา ระดับการพัฒนาของสถานศึกษา เวลา งบประมาณ ขั้นตอนในการพัฒนาวิชาชีพ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอน และบทบาทขององค์กรด้านวิชาชีพ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลสำคัญต่อการพัฒนาตนที่มีประสิทธิภาพและความยั่งยืนของผู้ประกอบวิชาชีพครู ซึ่งประสบการณ์จึงไม่ใช่ว่าเป็นสิ่งที่เป็นตัวแปรที่สำคัญในมุมมองต่าง ๆ ในสถานศึกษา จะรับรู้หรือกล่าววิจารณ์ในสิ่งที่ไม่ถูกต้องมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า อาจเป็นเพราะทัศนคติของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสสัยะห์ อีสาเฮาะ และศิลป์ชัย สุวรรณมณี (2562) ได้ศึกษาเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้” พบว่า ประสบการณ์แตกต่างกันไม่เป็นผลทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่ปฏิบัติการสอนในขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ปฏิบัติเพียงผู้เดียวหรือกลุ่มเดียวในโรงเรียนทำให้ครูไม่สามารถรับรู้การบริหารของผู้บริหาร การพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ด้านอุดมการณ์คุณธรรม และการรับนโยบายมาเหมือนกัน จึงไม่เป็นผลทำให้ความคิดเห็นของครูต่อผู้บริหารแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะทัศนคติของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาษพน ประภา (2562) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 สู่การพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.” พบว่า ขนาดโรงเรียนแตกต่างกันความคิดเห็นที่ไม่มีแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน การริเริ่มสร้างสรรค์และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม กับยุคสมัยและบังเกิดคุณประโยชน์กับชีวิต และสร้างความดีงามนักเรียนมีความกตัญญูและไม่หลงลืมตัวเมื่อเกิดความสำเร็จต้องยกย่องเชิดชูบุพการีครูอาจารย์และทุกคนที่มีส่วนร่วม และนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม

2. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม เพราะการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน โดยให้โรงเรียนสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนคุณธรรม มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องมีการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มเดียวกัน

3. กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือจาก กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลักสูตรกำหนดเนื้อหาไว้ โดยกิจกรรมของโครงการสามารถปฏิบัติได้จริงช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนา

คุณธรรม จริยธรรมให้ดีขึ้น กิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนโดยนักเรียนสามารถต่อยอดนำไปปฏิบัติในชีวิตและมีความเหมาะสมของโครงการกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

4. การกำหนดระเบียบ ปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติ การกำกับดูแลดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนหรือแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ การประชุมวางแผนการดำเนินงาน มีคำสั่ง/แผนปฏิบัติงาน โครงการ/ปฏิทินงานโครงการครู นักเรียน ผู้บริหาร รับทราบแผนพัฒนาโครงการและมีรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปีอย่างต่อเนื่องและนำผลที่ได้มาพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพหรือปรับเปลี่ยนตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

3. ควรศึกษากลยุทธ์การพัฒนาบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพหรือปรับเปลี่ยนตัวแปรอื่นที่ส่งผลต่อการบริหารของผู้บริหาร

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ชื่นใจจิตต์. (2561). *การบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรมในอำเภอเมืองจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐพร ส่งศรี. (2561). *การบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายบ้านโป่งที่ 3*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิสสัยมัย อีสานหา และศิลปชัย สุวรรณมณี. (2562). *บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้*. ค้นจาก <https://app.gs.kku.ac.th/gs/th/publicationfile/item/20th-ngrc-2019/HMP7/HMP7.pdf>
- พระสมุห์ประสิทธิ์ ปลืทธิโก (แสนดวง). (2560). *การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภพพน ประภา. (2562). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*. *สู่การพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.